

Zadeva C-270/10

Lotta Gistö

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Korkein hallinto-oikeus)

„Protokol o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti – člen 14, prvi odstavek – Določitev davčnega domicila zakonca uslužbenca Unije – Nacionalna zakonodaja, ki določa pravilo, po katerem zainteresirane osebe, ki več kot tri leta živi v tujini, ni več mogoče šteti za rezidentko države in torej ni več neomejeno davčno zavezana“

Povzetek sodbe

Privilegiji in imunitete Evropskih skupnosti – Uradniki in uslužbenci Evropskih skupnosti – Davčni domicil zakonca uradnika Unije, ki sam ne opravlja pridobitne dejavnosti

(Protokol o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti, člen 14, prvi odstavek)

Člen 14, prvi odstavek, Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti je treba razlagati tako, da je treba šteti, da zakonec osebe, ki ima zgolj zato, ker ta oseba nastopi službo pri Evropski uniji, prebivališče na ozemlju druge države članice kot države članice njegovega davčnega domicila, ko ta oseba nastopi službo pri Uniji, obdrži davčni domicil v zadnji državi članici, če sam ne opravlja pridobitne dejavnosti.

(Glej točko 22 in izrek.)

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 28. julija 2011(*)

„Protokol o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti – člen 14, prvi odstavek – Določitev davčnega domicila zakonca uslužbenca Unije – Nacionalna zakonodaja, ki določa pravilo, po katerem zainteresirane osebe, ki več kot tri leta živi v tujini, ni več mogoče šteti za rezidentko države in torej ni več neomejeno davčno zavezana“

V zadevi C-270/10,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, naslovljen na Sodišče z odločbo Korkein hallinto-oikeus (Finska) z dne 27. maja 2010, ki je prispela na Sodišče dne 31. maja 2010, v postopku, ki ga je sprožila

Lotta Gistö,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi J.-J. Kasel (poročevalec), predsednik senata, A. Borg Barthet in M. Ilešič, sodnika,
generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za finsko vlado J. Heliskoski, zastopnik,
- za estonsko vlado, M. Linntam, zastopnica,
- za Evropsko komisijo I. Koskinen, D. Martin in M. I. Martínez del Peral, zastopniki,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 14, prvi odstavek, Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti, ki je bil prvotno priložen k Pogodbi o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti (UL 1967, 152, str. 13), nato pa na podlagi Amsterdamske pogodbe k Pogodbi ES (v nadaljevanju: Protokol).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka, ki ga je sprožila L. Gistö, ker je želela ugotoviti, ali se na Finskem za davčno leto 2007 šteje za neomejeno ali zgolj omejeno davčno zavezanko.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Člen 13 Protokola je določal:

„Uradniki in drugi uslužbenci Skupnosti so dolžni plačevati davek v korist Skupnosti od plač, mezd in prejemkov, ki jih prejemajo od Skupnosti, v skladu s pogoji in postopki, ki jih določi Svet na predlog Komisije.

Oproščeni so nacionalnih davkov od plač, mezd in prejemkov, ki jih plačujejo Skupnosti.“

4 Člen 14, prvi odstavek, Protokola je določal:

„Pri izvajanju davka od dohodka, od premoženja in od dediščin ter pri uporabi konvencij o izogibanju dvojnega obdavčevanja, sklenjenih med državami članicami Skupnosti, se za uradnike in druge uslužbence Skupnosti, ki imajo izključno zaradi opravljanja svojih dolžnosti v službi Skupnosti prebivališče na ozemlju države članice, ki ni država njihovega davčnega domicila v času, ko nastopijo službo pri Skupnosti, šteje tako v državi njihovega dejanskega prebivališča kot v državi njihovega davčnega domicila, da so obdržali domicil v slednji državi, če je ta država članica Skupnosti. Ta določba se uporablja tudi za zakonca, kolikor ta sam ne opravlja pridobitne

dejavnosti, in za vzdrževane otroke, za katere skrbijo osebe iz tega ?lena.“

Nacionalno pravo

5 ?len 9(1) zakona o davku od dohodkov (Tuloverolaki (1992/1535)) z dne 30. decembra 1992 dolo?a:

„Dav?ni zavezanec je:

(1) vsaka fizi?na ali pravna oseba oziroma interesno združenje, ki ima v zadevnem dav?nem letu domicil na Finskem, od dohodkov, prejetih na Finskem in v tujini, ali zapuš?ina, ki je tam (neomejena dav?na obveznost);

(2) vsaka fizi?na oseba, ki v zadevnem dav?nem letu nima prebivališ?a na Finskem, od dohodkov, prejetih na Finskem (omejena dav?na obveznost).“

6 ?len 11(1) tega zakona dolo?a:

„Šteje se, da ima oseba domicil na Finskem, ?e je tam njeno dejansko prebivališ?e ali tam nepretrgoma prebiva ve? kot šest mesecev, pri ?emer se zaradi za?asne odsotnosti ne šteje, da je bilo prebivanje pretrgano. Ne glede na navedeno se za finskega državljana, tudi ?e na Finskem nepretrgoma ne prebiva ve? kot šest mesecev, do poteka tretjega leta od konca leta, v katerem je zapustil državo, šteje, da ima domicil na Finskem, razen ?e dokaže, da v zadevnem dav?nem letu ni imel bistvenih povezav s Finsko. ?e se ne dokaže nasprotno, se za finskega državljana po poteku navedenega obdobja ve? ne šteje, da ima domicil na Finskem.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odlo?anje

7 L. Gistö, ki je finska državljanica, se je spomladi 2003 skupaj s svojo družino preselila v Luksemburg, ker je njen mo? za?el delati kot prevajalec na Evropskem parlamentu. Prebivališ?e zakoncev Gistö je od takrat v Luksemburgu.

8 L. Gistö je bila leta 2007 na starševskem dopustu kot vzgojiteljica v vrtcu v Turkuju (Finska) in v Luksemburgu sama ni opravljala pridobitne dejavnosti. Na Finskem je lastnica nekaterih premi?nin in ve? nepremi?nin, ki jih je kupila kot naložbo in jih oddaja v najem.

9 L. Gistö je pri keskusverolautakunta (glavni dav?ni urad), organu dav?ne uprave, ki lahko na zahtevo dav?nega zavezanca sprejema zavezujo?e predhodne odlo?be z dav?nega podro?ja, sprožila postopek, da bi ugotovila, ali je za dav?no leto 2007 na Finskem še vedno neomejeno dav?no zavezana za pla?ilo davka od dohodkov. Navedeni urad je v predhodni odlo?bi, ki je bila izdana na zahtevo L. Gistö, ugotovil, da je njen dav?ni domicil v smislu ?lena 14 Protokola še vedno na Finskem in da je tako tam neomejeno dav?no zavezana za pla?ilo davka od dohodkov, saj v Luksemburgu sama ne opravlja pridobitne dejavnosti.

10 L. Gistö je nato zoper to odlo?bo vložila pritožbo pri Korkein hallinto-oikeus.

11 To sodiš?e poudarja, da bi rešitev spora v skladu s Protokolom povzro?ila, da bi bila zainteresirana oseba manj ugodno dav?no obravnavana, ker ima prebivališ?e v Luksemburgu, saj bi bila še naprej neomejeno dav?no zavezana na Finskem, medtem ko bi lahko bila na podlagi nacionalne zakonodaje od dav?nega leta 2007 naprej v tej državi omejeno dav?no zavezana.

12 V teh okoliš?inah je Korkein hallinto-oikeus odlo?ilo, da prekine odlo?anje in Sodiš?u v predhodno odlo?anje predloži to vprašanje:

„Ali je treba člen 14 Protokola v primeru L. Gistö razlagati tako, da je imela ta leta 2007 davčni domicil v skladu z določbami Protokola še naprej na Finskem, ali pa je treba Protokol razumeti tako, da v obravnavanem primeru določbe zakonodaje države članice vseeno dokončno določajo neomejeno davčno obveznost v državi članici, v obravnavanem primeru na Finskem?“

Vprašanje za predhodno odločanje

13 Predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 14, prvi odstavek, Protokola razlagati tako, da je treba šteti, da zakonec osebe, ki ima zgolj zato, ker ta oseba nastopi službo pri Evropski uniji, prebivališče na ozemlju države članice, ki ni država njegovega davčnega domicila v času, ko je ta oseba nastopila službo pri Uniji, obdrži davčni domicil v slednji državi, če sam ne opravlja pridobitne dejavnosti.

14 Za odgovor na to vprašanje je treba ugotoviti, da člena 13 in 14 Protokola določata porazdelitev davčnih pristojnosti med Unijo in državo članico, v kateri je uradnik ali uslužbenec imel davčni domicil, preden je nastopil službo pri Uniji (glej sodbi z dne 25. maja 1993 v zadevi Kristoffersen, C-263/91, Recueil, str. I-2755, točka 9, in z dne 17. junija 1993 v zadevi X, C-88/92, Recueil, str. I-3315, točka 11).

15 Na podlagi člena 13 Protokola so uradniki in uslužbenci Unije dolžni plačevati davek v korist Unije od plač, mezd in prejemkov, ki jih prejemajo od Unije, oproščeni pa so nacionalnih davkov (glej zgoraj navedeno sodbo Kristoffersen, točka 10).

16 V skladu s členom 14, prvi odstavek, Protokola se med drugim pri izvajanju davka od dohodka za uradnike in druge uslužbence Unije, ki imajo izključno zaradi opravljanja svojih dolžnosti v službi Unije prebivališče na ozemlju države članice, ki ni država njihovega davčnega domicila v času, ko nastopijo službo pri Uniji, šteje tako v državi njihovega dejanskega prebivališča kot v državi njihovega davčnega domicila, da so obdržali domicil v slednji državi, če je ta država članica Unije (glej zgoraj navedeni sodbi Kristoffersen, točka 11, in X, točka 9).

17 Iz tega izhaja, da na podlagi navedenega člena 14, prvi odstavek, izvorna država članica, v kateri uradnik ali uslužbenec obdrži davčni domicil, na celoma ostane pristojna za obdavčitev vseh dohodkov teh oseb, ki niso plače, mezde in prejemki, prejeti od Unije, in za naložitev davka od dohodka tem osebam, čeprav v tej državi nimajo dejanskega domicila (glej v tem smislu sodbo z dne 13. novembra 2003 v zadevi Schilling in Fleck-Schilling, C-209/01, Recueil, str. I-13389, točka 31). Pojem davka od dohodka v smislu člena 14, prvi odstavek, Protokola je treba opredeliti v skladu z merili uporabljivega nacionalnega prava (glej zgoraj navedeno sodbo Kristoffersen, točka 12).

18 Poleg tega iz sodne prakse izhaja, da bi se o porazdelitvi pristojnosti, določeni v členu 14 Protokola, lahko podvomilo, če bi uradnik ali uslužbenec lahko prosto izbral svoj davčni domicil (glej zgoraj navedeno sodbo X, točka 12).

19 Ker se v skladu s členom 14, prvi odstavek, drugi stavek, Protokola določbe navedenega protokola glede davčnega področja uporabljajo tudi za zakonca uradnika ali uslužbenca Unije, če ta zakonec sam ne opravlja pridobitne dejavnosti, določitev davčnega domicila tega zakonca prav tako ne more biti odvisna od volje zainteresirane osebe.

20 Iz tega izhaja, da v primeru, kot je ta v postopku v glavni stvari, država članica, v kateri je davčni domicil zainteresirane osebe, preden je njen zakonec nastopil službo pri Uniji, ostane pristojna za obdavčitev vseh dohodkov navedene zainteresirane osebe, ki niso plaže, mezde in prejemki, prejeti od Unije, če ta sama ne opravlja pridobitne dejavnosti.

21 Zgornja razlaga ni v nasprotju z načelom enakega obravnavanja, saj iz ustaljene sodne prakse izhaja, da z davčnega vidika ni mogoče šteti, da so uradniki in uslužbenci Unije ter njihovi zakonci, če slednji sami ne opravljajo pridobitne dejavnosti v državi članici, v kateri uradnik ali uslužbenec opravlja svoje dolžnosti v službi Unije, v istem položaju kot delavec migrant, ki ima prebivališče v državi članici, ki ni njegova izvorna država (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Schilling in Fleck-Schilling, točka 29).

22 Glede na zgornje ugotovitve je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 14, prvi odstavek, Protokola razlagati tako, da je treba šteti, da zakonec osebe, ki ima zgolj zato, ker je ta oseba nastopila službo pri Uniji, prebivališče na ozemlju druge države članice kot države članice njegovega davčnega domicila, ko ta oseba nastopi službo pri Uniji, obdrži davčni domicil v zadnji državi članici, če sam ne opravlja pridobitne dejavnosti.

Stroški

23 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloži o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališ? Sodiš?u, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodiš?e (peti senat) razsodilo:

Člen 14, prvi odstavek, Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti, ki je bil prvotno priložen k Pogodbi o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti, nato pa na podlagi Amsterdamske pogodbe k Pogodbi ES, je treba razlagati tako, da je treba šteti, da zakonec osebe, ki ima zgolj zato, ker je ta oseba nastopila službo pri Evropski uniji, prebivališče na ozemlju druge države članice kot države članice njegovega davčnega domicila, ko ta oseba nastopi službo pri Uniji, obdrži davčni domicil v zadnji državi članici, če sam ne opravlja pridobitne dejavnosti.

Podpisi

* Jezik postopka: finščina.